

ficiente omnino agnoscere debet intellectum, quem insuper ob realem in hunc suum effectum influxum physicam esse nemo non videt. Ut verò intellectus semper immanenter operatur, omnesque suos actus intra se ipsum elicendo producit, ita quoque actum opinativum intra se productum recipit, adeoque præter causæ efficientis vices subjecti quoque munere in ordine ad opinionem fungitur, qualis causa Metaphysicis communiter Efficiens interna dicitur. Vid. Scholius Tab. 6. met. cum disc. super eam.

S. 26. Circa *Voluntatem* res est majoris difficultatis, quæ ut removeatur, sciendum; Intellectum in omnibus istis actibus, quorum objecta non apparent evidenter vera, manere indifferentem, nisi à voluntate ad eorum productionem determinetur, cum enim evidentia in objecto primario cogat intellectum ad assensum illi præbendum, & verò à nonnullis objectis talis evidentia absit, hinc fit ut intellectus tanquam potentia necessaria semetipsum ad operandum applicare nequeat, sed extrinseci alicujus principii ope indigeat, à quo determinetur ad actum circa ejusmodi objectum inevidens elicendum, quæ quidem extrinseca determinatio non aliunde nisi à Voluntate provenire poterit, quippè cui non minus intellectus, ac aliæ potentiæ, in tali casu subordinabitur. Jam quia opinionis objectum ita quoque comparatum est, ut ob defectum evidentiae intellectum convincere & ad assensum sui per se solum movere non possit, ideo necesse erit, ut & hinc voluntas intellectum ad assensum isti objecto præbendum determinet.

S. 27. Sed hic porro notandum, *quomodo aut quonam actu* Voluntas intellectum ad assensum opinativum producendum applicet? an per *meram permissionem*; ita ut non impediat, aut non repugnet ipsi voluntas cum posset? quam sententiam *Scoto* adscribit *Cajetanus* 1. 2. qv. 65. a. 4. an per *superadditionem luminis ad intellectum*, quod Lumen objecti motionem obscuri suppleat? cujus sententiae meminit *Joh. à S. Thom.* qv. 26. L. a. 6. p. m. 475. Ast neutrum à Voluntate fieri potest; Non prius, quia negativè saltem ad opinionem sic concurreret voluntas, nec intellectum ad eam elicendam determinaret, *determinare* siquidem est movere seu operari, hæc autem positivum aliquem actum involvunt; Nec posterius, vel enim